

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. gruodžio 6 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Konkurencija – Karteliai – SESV 101 straipsnio 1 dalis – Prabangių kosmetikos prekių pasirinktinis platinimas – Sąlyga, pagal kurią platintojams nustatytas draudimas prekiaujant internetu naudotis neįgaliotųjų trečiųjų asmenų paslaugomis – Reglamentas (ES) Nr. 330/2010 – 4 straipsnio b ir c punktai“

Byloje C-230/16

dėl *Oberlandesgericht Frankfurt am Main* (Frankfurto prie Maino aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) 2016 m. balandžio 19 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2016 m. balandžio 25 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Coty Germany GmbH

prieš

Parfümerie Akzente GmbH

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta (pranešėja), teisėjai C. G. Fernlund, A. Arabadžiev, S. Rodin ir E. Regan,

generalinis advokatas N. Wahl,

posėdžio sekretorė administratorė X. Lopez Bancalari,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. kovo 30 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Coty Germany GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwälte* A. Lubberger ir B. Weichhaus,
- *Parfümerie Akzente GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwälte* O. Spieker ir M. Alber,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir A. Lippstreu,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir J. Bousin,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* D. Del Gaizo,

* Proceso kalba: vokiečių.

- Liuksemburgo vyriausybės, atstovaujamos A. Germeaux, padedamo advokatų P. E. Partsch ir T. Evans,
 - Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Bulterman, M. de Ree ir J. Langer,
 - Austrijos vyriausybės, atstovaujamos G. Eberhard,
 - Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev ir L. Swedenborg,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos G. Meessen, H. Leupold ir T. Christoforou,
- susipažinęs su 2017 m. liepos 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 101 straipsnio 1 dalies ir 2010 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 330/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalinių susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims (OL L 102, 2010, p. 1) 4 straipsnio b ir c punktų išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Vokietijoje įsteigtos prabangių kosmetikos prekių tiekėjos *Coty Germany GmbH* ir tų prekių įgaliotosios platintojos *Parfümerie Akzente GmbH* ginčą dėl pastarajai bendrovei nustatyto draudimo pagal *Coty Germany* ir jos įgaliotųjų platintojų pasirinktinio platinimo sutartį prekiaujant internetu sutartyje nurodytomis prekėmis naudotis neįgaliotųjų trečiųjų įmonių paslaugomis, kai tas naudojimas matomas.

Teisinis pagrindas

- 3 Reglamento Nr. 330/2010 10 konstatuojamojoje dalyje nustatyta: „Šiame reglamente numatyta išimtis neturėtų būti taikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta apribojimų, kurie greičiausiai ribos konkurenciją ir bus žalingi vartotojams, arba kurie nėra būtini siekiant efektyvumą didinančio poveikio. Šiuo reglamentu nustatyta bendroji išimtis, nepaisant atitinkamų įmonių užimamos rinkos dalies, visų pirma neturėtų būti taikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta tam tikrų griežtų konkurencijos apribojimų, kaip antai minimalios arba fiksuotos perpardavimo kainos, taip pat tam tikros rūšies teritorinės apsaugos priemonės.“
- 4 Šio reglamento 1 straipsnio 1 dalies e punkte „pasirinktinio platinimo sistema“ apibrėžiama kaip „platinimo sistema, kai tiekėjas išsipareigoja tiesiogiai arba netiesiogiai parduoti sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas tik platintojams, pasirinktiems pagal apibrėžtus kriterijus, ir kai tie platintojai išsipareigoja neparduoti tų prekių arba paslaugų neįgaliotiesiems platintojams toje teritorijoje, kurioje tiekėjas taiko tokią sistemą“.
- 5 Šio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:
„Remiantis [SESV] 101 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas skelbiama, kad [SESV] 101 straipsnio 1 dalis netaikoma vertikaliesiems susitarimams.

Ši išimtis taikoma tik tada, kai tokiuose susitarimuose yra vertikalinių apribojimų.“

6 To paties reglamento 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„2 straipsnyje numatyta išimtis taikoma su sąlyga, kad tiekėjo rinkos dalis neviršija 30 % atitinkamos rinkos, kurioje jis parduoda sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, ir pirkėjo rinkos dalis neviršija 30 % atitinkamos rinkos, kurioje jis perka sutartines prekes ar paslaugas.“

7 Reglamento Nr. 330/2010 4 straipsnyje „Apribojimai, kuriais panaikinamas bendrosios išimties taikymas – pagrindiniai apribojimai“ nurodyta:

„2 straipsnyje nustatyta išimtis netaikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais šalių kontroliuojamais veiksniais siekiama:

<...>

b) apriboti teritoriją, kurioje pirkėjas, kuris yra susitarimo šalis, gali parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, arba apriboti klientus, kuriems jis gali parduoti minėtąsias prekes ar paslaugas, nepažeidžiant apribojimo, taikomo jo steigimo vietai <...>

<...>

c) apriboti pasirinktinio platinimo sistemos narių, vykdančių mažmeninę prekybą, aktyvius arba pasyvius pardavimus galutiniams vartotojams <...>

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

8 *Coty Germany* Vokietijoje prekiauja prabangiomis kosmetikos prekėmis. Ji prekiauja tam tikrais šio sektoriaus prekių ženklais per pasirinktinio platinimo tinklą, remdamasi pasirinktinio platinimo sutartimi, kuria taip pat naudojasi su ja susijusios įmonės. Ši sutartis papildyta įvairiomis specialiosiomis sutartimis, skirtomis to tinklo veiklai organizuoti.

9 *Parfümerie Akzente* jau daug metų kaip įgaliotoji platintoja platina *Coty Germany* prekes stacionariose prekybos vietose ir internetu. *Parfümerie Akzente* internete prekiauja iš dalies naudodamasi savo internetine parduotuve ir iš dalies platforma „amazon.de“.

10 Remiantis nutartimi dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą darytina išvada, kad pasirinktinio platinimo sutartyje *Coty Germany* taip pagrindžia pasirinktinio platinimo sistemą: „pasirinktinis platinimas reikalingas dėl *Coty Prestige* prekių ženklų pobūdžio, juo apsaugomas šių prekių ženklų prabangos įvaizdis“.

11 Šiuo klausimu dėl stacionarios prekybos pasirinktinio platinimo sutartyje nustatyta, kad kiekvieną platintojo pardavimo vietą turi patvirtinti *Coty Germany*, o tai reiškia, kad kiekviena pardavimo vieta turi atitikti tam tikrus tos sutarties 2 straipsnyje nurodytus reikalavimus dėl tų pardavimo vietų aplinkos, interjero ir įrangos.

12 Konkrečiai kalbant, šios sutarties 2 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta, kad „pardavimo vietų interjeras ir įranga, prekių pasiūla, reklama ir išdėstymas turi pabrėžti ir išlaikyti *Coty Prestige* prekių ženklų prabangos išpūdį. Vertinant šį kriterijų ypač atsižvelgiama į fasadą ir interjerą, grindų dangą, sienų, lubų konstrukciją, baldus ir prekybos plotą, taip pat į apšvietimą ir bendrą švaros ir tvarkos išpūdį.“

- 13 Tos pačios sutarties 2 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodyta, kad „pardavimo vietos ženklėjimas, nesvarbu, ar tai būtų įmonės pavadinimas, ar papildoma informacija arba reklaminiai šūkliai, negali sudaryti išpūdžio, kad prekių pasirinkimas yra ribotas, interjeras yra nekokybiškas arba neprofesionaliai konsultuojama, be to, ženklėjimas turi būti taip išdėstytas, kad nebūtų uždengtos įgaliotojo platintojo dekoracijos ir ekspozicijos plotai“.
- 14 Be to, į šalių sutartį įtraukto papildomo susitarimo dėl prekybos internetu 1 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „įgaliotajam platintojui draudžiama vadintis kitu pavadinimu arba naudotis trečiosios įmonės, kuriai nebuvo suteiktas įgaliotėjimas, paslaugomis“.
- 15 Įsigaliojus Reglamentui Nr. 330/2010, *Coty Germany* pakeitė tinklo pasirinktinio platinimo sutartį ir šį papildomą susitarimą ir pastarojo susitarimo I išlygos 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatė, kad „įgaliotasis platintojas turi teisę siūlyti ir parduoti produktus internetu, tačiau tik su sąlyga, kad įgaliotasis platintojas savo prekybą internetu tvarkys kaip įgaliotos parduotuvės „elektroninę vitriną“ ir bus išsaugotas produktų prabangos įvaizdis“. Be to, papildomo susitarimo I išlygos 1 dalies 3 punkte aiškiai draudžiama naudoti kitą komercinį pavadinimą ir naudotis trečiosios įmonės, kuri nėra įgaliotoji *Coty Prestige* platintoja, paslaugomis, kai tas naudojimas matomas.
- 16 *Parfümerie Akzente* atsisakė pasirašyti padarytus pasirinktinio platinimo sutarties pakeitimus. *Coty Germany* pareiškė ieškinį nacionaliniame pirmosios instancijos teisme, kad šis uždraustų atsakovei pagrindinėje byloje pagal minėtos I išlygos 1 dalies 3 punktą platinti ginčijamo prekių ženklo prekes per „amazon.de“ platformą.
- 17 2014 m. liepos 31 d. sprendimu šis teismas ieškinį atmetė motyvuodamas tuo, kad ginčijama sutarties sąlyga prieštarauja *Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen* (Įstatymas dėl konkurencijos ribojimo) 1 straipsniui arba SESV 101 straipsnio 1 daliai. Jis nusprendė, kad tikslas apsaugoti prestižinį prekės ženklo įvaizdį negali pateisinti, remiantis 2011 m. spalio 13 d. Sprendimu *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique* (C-439/09, EU:C:2011:649), tokios iš esmės ribojančios konkurenciją pasirinktinio platinimo sistemos taikymo. Pasak šio teismo, minėta sąlyga taip pat buvo pagrindinis ribojimas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 330/2010 4 straipsnio c punktą.
- 18 Be to, nacionalinis pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad minėta sąlyga taip pat netenkina atskirosios išimties taikymo reikalavimų, nes nebuvo neįrodyta, kad numatytu bendru draudimu prekiauti internetu naudojantis trečiųjų šalių platformomis užtikrinamas didesnis veiksmingumas, kuris nusvertų pardavimo būdų ribojimo neigiamą įtaką konkurencijai. Bet kuriuo atveju šis teismas nusprendė, kad toks bendras draudimas nėra būtinas, nes yra tokių pat tinkamų, tačiau mažiau konkurenciją ribojančių priemonių, pavyzdžiui, specialūs kokybiniai kriterijai trečiųjų šalių platformoms.
- 19 *Coty Germany* pateikė apeliacinį skundą *Oberlandesgericht Frankfurt am Main* (Frankfurto prie Maino aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) dėl nacionalinio pirmosios instancijos teismo sprendimo. Šiam teismui kyla klausimas dėl šių dviejų ginčo šalių sutartinių santykių teisėtumo atsižvelgiant į Sąjungos konkurencijos teisę.
- 20 Šiomis aplinkybėmis *Oberlandesgericht Frankfurt am Main* (Frankfurto prie Maino aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar pasirinktinio platinimo sistemos, skirtos prabangos ir prestižinėms prekėms platinti, kuriomis pirmiausia siekiama apsaugoti tų prekių „prabangos įvaizdį“, gali būti laikomos su SESV 101 straipsnio 1 dalimi suderinamu konkurencijos elementu?“

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar pasirinktinio platinimo sistemos nariams mažmenininkams nustatytas griežtas draudimas prekiaujant internetu naudotis trečiųjų įmonių paslaugomis, kai tas naudojimas matomas, neatsižvelgiant į tai, ar konkrečiu atveju pažeidžiami teisėti gamintojo kokybės lūkesčiai, gali būti laikomas su SESV 101 straipsnio 1 dalimi suderinamu konkurencijos elementu?
3. Ar Reglamento Nr. 330/2010 4 straipsnio b punktas aiškintinas taip, kad pasirinktinio platinimo sistemos nariams, dirbantiems mažmeniniu lygiu, nustatytas draudimas prekiaujant internetu naudotis trečiųjų įmonių paslaugomis, kai tas naudojimas matomas, laikytinas mažmenininko klientų ribojimu dėl tikslo?
4. Ar Reglamento Nr. 330/2010 4 straipsnio c punktas aiškintinas taip, kad pasirinktinio platinimo sistemos nariams, dirbantiems mažmeniniu lygiu, nustatytas draudimas prekiaujant internetu naudotis trečiųjų įmonių paslaugomis, kai tas naudojimas matomas, laikytinas tikslingu pasyvaus pardavimo galutiniam vartotojams ribojimu?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 21 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar SESV 101 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistema, kuria visų pirma siekiama apsaugoti šių prekių prabangos įvaizdį, gali būti suderinama su šia nuostata.
- 22 Pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį kaip nesuderinami su vidaus rinka yra draudžiami visi įmonių susitarimai, įmonių asociacijų sprendimai ir suderinti veiksmai, kurie gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą ir kurių tikslas ar poveikis yra konkurencijos trukdymas, ribojimas arba iškraipymas vidaus rinkoje.
- 23 Dėl pasirinktinio platinimo sistemą sudarančių susitarimų Teisingumo Teismas nurodė, kad tokiais susitarimais neišvengiamai daroma įtaka konkurencijai vidaus rinkoje.
- 24 Vis dėlto Teisingumo Teismas nusprendė, jog pasirinktinio platinimo tinklo organizavimui netaikomas SESV 101 straipsnio 1 dalyje numatytas draudimas, jei perpardavėjai pasirenkami remiantis objektyviais kokybiniais kriterijais, vienodai nustatytais visiems potencialiems perpardavėjams ir taikomais nediskriminuojant, jei tokio platinimo tinklo reikia dėl atitinkamos prekės savybių siekiant apsaugoti jos kokybę ir užtikrinti gerą jos naudojimą ir, galiausiai, jei nustatytais kriterijais neviršijama tai, kas būtina (2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, EU:C:2011:649, 41 punktas ir nurodyta jurisprudencija).
- 25 Konkrečiai dėl klausimo, ar pasirinktinis platinimas gali būti reikalingas prabangos prekėms, reikia priminti, jog Teisingumo Teismas yra konstatavęs, kad tokių prekių kokybė priklauso ne tik nuo materialių savybių, bet ir nuo patrauklumo ir prestižo įvaizdžio, suteikiančių joms prabangos išpūdį, kad tas išpūdis yra esminis tokių prekių aspektas, kad jas vartotojai išskirtų iš kitų panašių prekių, ir kad dėl tos priežasties pakenkimas prabangos išpūdžiui gali pakenkti pačiai šių prekių kokybei (šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Copad*, C-59/08, EU:C:2009:260, 24–26 punktus ir nurodytą jurisprudenciją).

- 26 Tačiau šiuo klausimu Teisingumo Teismas nusprendė, kad pasirinktinio platinimo sistemai būdingi požymiai ir sąlygos jau savaime gali apsaugoti kokybę ir užtikrinti tinkamą tokių prekių naudojimą (2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Copad*, C-59/08, EU:C:2009:260, 28 punktą ir nurodyta jurisprudencija).
- 27 Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas, be kita ko, nusprendė, kad pasirinktinio platinimo sistemos organizavimas siekiant užtikrinti, kad pardavimo vietose prestižo prekės būtų pateikiamos kaip vertingos, prisideda prie aptariamų prekių reputacijos, taigi ir prie jų prabangos išpūdžio išsaugojimo (šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Copad*, C-59/08, EU:C:2009:260, 29 punktą).
- 28 Remiantis šia jurisprudencija matyti, kad prabangos prekėms dėl jų savybių ir pobūdžio gali prireikti sukurti pasirinktinio platinimo sistemą, kad būtų apsaugota jų kokybė ir užtikrintas geras naudojimas.
- 29 Todėl prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistema, kuria visų pirma siekiama apsaugoti šių prekių prabangos įvaizdį, neprieštarauja SESV 101 straipsnio 1 daliai, jeigu laikomasi šio sprendimo 24 punkte nustatytų sąlygų.
- 30 Priešingai, nei tvirtina *Parfümerie Akzente* ir Vokietijos bei Liuksemburgo vyriausybės, šios išvados nepaneigia 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique* (C-439/09, EU:C:2011:649) 46 punkte išdėstytas teiginys.
- 31 Tas teiginys turi būti skaitomas ir aiškinamas atsižvelgiant į to sprendimo kontekstą.
- 32 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teiravosi ne apskritai dėl pasirinktinio platinimo sistemos, o dėl taikant tokią sistemą įgaliotiesiems platintojams nustatytos sutarties specialiosios sąlygos, pagal kurią visiškai draudžiama internete prekiauti sutartyje nurodytomis prekėmis, suderinamumo su SESV 101 straipsnio 1 dalimi. Taip pat reikia pažymėti, kad prekės, kurioms taikoma šioje byloje aptariama pasirinktinio platinimo sistema, buvo ne prabangos prekės, o kosmetikos ir kūno higienos prekės.
- 33 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique* (C-439/09, EU:C:2011:649) 46 punkte išdėstytas teiginys priskiriamas prie Teisingumo Teismo pateiktų vertinimų siekiant šią bylą nagrinėjančiam prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti reikiamą išaiškinimą, kad šis galėtų priimti sprendimą dėl klausimo, ar iš šios sutarties sąlygos kylantis konkurencijos ribojimas yra pagrįstas teisėtu tikslu ir ar juo proporcingai siekiama to tikslo.
- 34 Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas nusprendė, kad poreikis apsaugoti nagrinėjamų kosmetikos ir kūno higienos prekių prestižo įvaizdį nėra teisėtas reikalavimas siekiant pagrįsti visišką draudimą šias priemones parduoti internetu. Dėl tos priežasties to sprendimo 46 punkte išdėstytas vertinimas buvo susijęs tik su byloje, kurioje priimtas tas sprendimas, aptariamomis prekėmis ir su toje byloje nagrinėta sutarties sąlyga.
- 35 Kita vertus, remiantis 2011 m. spalio 13 d. Sprendimu *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique* (C-439/09, EU:C:2011:649) negalima teigti, kad jo 46 punkte siekta įtvirtinti principinį pripažinimą, kad nuo šiol prabangos įvaizdžio apsauga nebegalima pateisinti konkurencijos ribojimo, kylancio dėl pasirinktinio platinimo tinklo sukūrimo ir taikymo bet kokioms prekėms, ypač prabangos prekėms, ir taip pakeisti šio sprendimo 25–27 punktuose nurodytos Teisingumo Teismo jurisprudencijos.
- 36 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad SESV 101 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistema, kurią taikant visų pirma siekiama apsaugoti šių prekių prabangos įvaizdį, neprieštarauja šiai nuostatai, jeigu perpardavėjai

atrenkami atsižvelgiant į objektyvius kokybinius kriterijus, nustatytus vienodai visiems galimiems perpardavėjams ir taikomus nediskriminuojant, ir jeigu nustatytais kriterijais neviršijama tai, kas būtina.

Dėl antrojo klausimo

- 37 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar SESV 101 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad ja remiantis draudžiama taikyti tokią sutarties nuostatą, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, pagal kurią prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistemoje, kuria visų pirma siekiama apsaugoti šių prekių prabangos įvaizdį, dalyvaujantiems įgaliotiesiems platintojams draudžiama matomai naudotis trečiųjų šalių platformomis ir internete parduoti sutartyje numatytas prekes.
- 38 Šis klausimas susijęs su prabangos ir prestižo prekių pasirinktinio platinimo sistemos specialiosios sąlygos teisėtumu pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį.
- 39 Visų pirma reikia priminti, kad, kaip galima teigti remiantis nagrinėjant pirmąjį klausimą atliktais vertinimais, atsižvelgiant į šių prekių pobūdį ir joms būdingas savybes, tikslas apsaugoti jų prabangos įvaizdį pateisina šių prekių pasirinktinio platinimo sistemos organizavimą.
- 40 Kai taikoma tokia sistema, specialioji sutarties sąlyga, kuria siekiama apsaugoti aptariamų prekių prabangos įvaizdį, neprieštarauja SESV 101 straipsnio 1 daliai, jeigu tenkinamos šio sprendimo 36 punkte išdėstytos sąlygos.
- 41 Nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama sutarties nuostata, kuria draudžiama naudotis trečiųjų šalių platformomis ir per jas parduoti sutartyje numatytas prekes, atitinka šias sąlygas, Teisingumo Teismas vis dėlto privalo šiuo tikslu jam pateikti tokį Sąjungos teisės išaiškinimą, kuris leistų priimti sprendimą (šiuo klausimu žr. 1980 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *L'Oréal*, 31/80, EU:C:1980:289, 14 punktą).
- 42 Šiuo atveju neginčytina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama sutarties nuostata siekiama apsaugoti nagrinėjamų prekių prabangos ir prestižo įvaizdį. Be to, remiantis Teisingumo Teismui pateikta bylos medžiaga darytina išvada, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad ši sąlyga yra objektyvi, vienoda ir kad ji taikoma nediskriminuojant visiems įgaliotiesiems platintojams.
- 43 Todėl reikia patikrinti, ar tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, tiekėjo nustatytas draudimas įgaliotiesiems platintojams matomai naudotis trečiųjų šalių platformomis aptariamą prabangos prekes parduodant internete yra proporcingas atsižvelgiant į siekiamą tikslą, t. y. ar toks draudimas yra tinkamas siekiant apsaugoti šių prekių prabangos įvaizdį ir ar juo neviršijama tai, kad būtina tam tikslui pasiekti.
- 44 Pirma, dėl pagrindinėje byloje aptariamo draudimo tinkamumo atsižvelgiant į siekiamą tikslą reikia pažymėti, visų pirma, kad įgaliotiesiems platintojams nustatyta pareiga internete parduoti sutartyje numatytas prekes tik naudojantis savo internetinėmis parduotuvėmis ir tiems platintojams nustatytas draudimas naudotis kitu komerciniu pavadinimu ir matomai naudotis trečiosiomis platformomis tiekėjui iš karto užtikrina, jog parduodant šias prekes elektroninėje erdvėje tos prekės bus siejamos išimtinai su įgaliotaisiais platintojais.
- 45 Tačiau, kadangi toks siejimas yra būtent vienas iš taikant tokią sistemą siekiamų tikslų, pagrindinėje byloje nagrinėjamas draudimas yra nuoseklus ribojimas atsižvelgiant į pasirinktinio platinimo sistemai būdingas savybes.

- 46 Todėl, jeigu, kaip galima teigti remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, dėl šių savybių pasirinktinio platinimo sistema tampa tinkama priemone prabangios prekių prabangos įvaizdžiui apsaugoti ir jei taip prisideda prie šių prekių kokybės išsaugojimo (šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Copad*, C-59/08, EU:C:2009:260, 28 ir 29 punktus ir nurodytą jurisprudenciją), ribojimas, kaip antai kylantis iš pagrindinėje byloje aptariamo draudimo, kurio rezultatas būdingas šioms savybėms, taip pat turi būti laikomas galinčiu apsaugoti tų prekių prabangos įvaizdį ir kokybę.
- 47 Antra, pagrindinėje byloje aptariamas draudimas leidžia prabangos prekių tiekėjui kontroliuoti, kad jo prekės bus parduodamos internetu tokioje aplinkoje, kuri atitiktų kokybės reikalavimus, dėl kurių jis susitarė su įgaliotaisiais platintojais.
- 48 Iš tiesų, jeigu platintojas nesilaiko tiekėjo nustatytų kokybės reikalavimų, pastarasis gali reikšti pretenzijas šiam platintojui remdamasis tarp šių šalių egzistuojančiu sutartiniu ryšiu. Vis dėlto sutartinio ryšio tarp tiekėjo ir trečiųjų šalių platformų nebuvimas yra kliūtis tiekėjui tokiu pagrindu reikalauti, kad naudojantis šiomis platformomis būtų laikomasi kokybės reikalavimų, kuriuos jis nustatė įgaliotiesiems platintojams.
- 49 Prabangos prekių pardavimas internetu per šių prekių pasirinktinio platinimo sistemai nepriklausančias platformas, kai tiekėjas neturi galimybės kontroliuoti, kokiomis sąlygomis parduodamos jo prekės, kelia pavojų, kad šių prekių pateikimas internete bus sugadintas ir taip bus padaryta žalos jų prabangos įvaizdžiui, taigi ir pačiai jų esmei.
- 50 Trečia, atsižvelgiant į tai, kad šios platformos yra bet kokių prekių pardavimo kanalas, tai, kad prabangos prekės neparduodamos per tokias platformas ir kad jų pardavimas internetu vyksta tik įgaliotųjų platintojų internetinėse parduotuvėse, prisideda prie prabangos įvaizdžio, kuris susidaro vartotojams, taigi ir prie vienos iš pagrindinių vartotojų geidžiamų šių prekių savybių išsaugojimo.
- 51 Todėl prabangos prekių tiekėjo nustatytas draudimas įgaliotiesiems platintojams matomai naudotis trečiųjų šalių platformomis šias prekes parduodant internetu yra tinkama priemonė siekiant apsaugoti šių prekių prabangos įvaizdį.
- 52 Toliau dėl klausimo, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamu draudimu viršijama tai, kas būtina užsibrėžtam tikslui pasiekti, reikia pažymėti, pirma, kad, priešingai, nei byloje, kurioje priimtas 2011 m. spalio 13 d. Sprendimas *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique* (C-439/09, EU:C:2011:649), pagrindinėje byloje nagrinėjama sąlyga nenustato griežto draudimo įgaliotiesiems platintojams internetu parduoti sutartyje numatytas prekes. Iš tiesų, remiantis šia sąlyga sutartyje numatytas prekes draudžiama internetu parduoti tik per trečiųjų šalių platformas, kurių dalyvavimas vartotojams matomas.
- 53 Todėl įgaliotiesiems platintojams leidžiama internetu parduoti sutartyje numatytas prekes tiek per savo interneto svetaines, nes jie turi įgalios parduotuvės elektroninę vitriną ir taip išsaugoma prekių prabangos savybė, tiek per neįgaliotųjų trečiųjų šalių platformas, kai jų dalyvavimas vartotojui yra nematomas.
- 54 Kita vertus, reikia pabrėžti, kad, kaip galima teigti remiantis 2016 m. rugsėjo 15 d. nustatytais preliminariais elektroninės prekybos sektoriaus tyrimo, kurį Komisija atliko remdamasi 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101 ir 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 17 straipsniu, rezultatais, nepaisant didėjančios trečiųjų šalių platformų svarbos parduodant platintojų prekes, pats svarbiausias platinimo kanalas platinant internetu vis dėlto yra platintojams priklausančios internetinės parduotuvės, kurias turi daugiau kaip 90 % apklaustų platintojų. Ši aplinkybė patvirtinta 2017 m. gegužės 10 d. galutinėje to tyrimo ataskaitoje.

- 55 Remiantis tokiais duomenimis galima teigti, kad ieškovės pagrindinėje byloje nustatytas draudimas įgaliotiesiems platintojams matomai naudotis trečiųjų šalių platformomis parduodant prabangos prekes internetu neviršija to, kas būtina šių prekių prabangos įvaizdžiui apsaugoti.
- 56 Konkrečiai kalbant, atsižvelgiant į tiekėjo ir trečiųjų šalių platformų sutartinių santykių nebuvimą, kurie jam leistų reikalauti, kad naudojantis šiomis platformomis būtų laikomasi įgaliotiesiems platintojams nustatytų kokybės reikalavimų, tiems platintojams suteiktas leidimas naudotis tokiomis platformomis, jeigu jos atitinka iš anksto nustatytus kokybės reikalavimus, negali būti laikomas tokio pat veiksmingu, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamas draudimas.
- 57 Tuo remiantis darytina išvada, kad toks draudimas yra teisėtas atsižvelgiant į SESV 101 straipsnio 1 dalį, tačiau tai patikrinti privalo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 58 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad SESV 101 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad ja nedraudžiama taikyti pagrindinėje byloje nagrinėjamos sąlygos, pagal kurią prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistemos, taikomos visų pirma siekiant apsaugoti šių prekių prabangos įvaizdį, įgaliotiesiems platintojams uždrausta matomai naudotis trečiųjų šalių platformomis sutartyje numatytas prekes parduodant internetu, nes šia sąlyga siekiama apsaugoti tų prekių prabangos įvaizdį, ji nustatyta vienodai, taikoma nediskriminuojant ir yra proporcinga siekiamam tikslui, o tai, ar taip yra, turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimų

Pirminės pastabos

- 59 Klausimas, ar pagal SESV 101 straipsnio 3 dalį pagrindinėje byloje nagrinėjamai sąlygai galima taikyti išimtį pagal Reglamentą Nr. 330/2010, galėtų kilti tik tuo atveju, jeigu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėtų nuspręsti, kad ta sąlyga riboja konkurenciją, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį. Remiantis nutartimi teikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą darytina išvada, kad to reglamento 3 straipsnyje nustatytos rinkos dalies ribos neviršijamos. Todėl šiai sąlygai būtų galima taikyti to reglamento 2 straipsnyje nustatytą išimtį.
- 60 Vis dėlto Reglamentu Nr. 330/2010 draudžiama bendrąją išimtį taikyti tam tikriems ribojimams, kurie gali kelti sunkių antikonkurencinių pasekmių, nepaisant atitinkamų įmonių užimamos rinkos dalies. Kalbama apie to reglamento 4 straipsnyje numatytus pagrindinius apribojimus.
- 61 Todėl Reglamento Nr. 330/2010 2 straipsnyje numatyta bendroji išimtis negali būti taikoma pagrindinėje byloje nagrinėjamam draudimui, jei jis yra vienas iš minėtų pagrindinių apribojimų.

Dėl Reglamento Nr. 330/2010 4 straipsnio b ir c punktų aiškinimo

- 62 Trečiuoju ir ketvirtuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 330/2010 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos aplinkybėmis prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistemos nariams, kurie rinkoje dirba kaip platintojai, nustatytas draudimas prekiaujant internetu naudotis trečiųjų įmonių paslaugomis, kai tas naudojimas matomas, yra klientų apribojimas, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio b punktą, ar pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams ribojimas, kaip tai suprantama pagal to reglamento 4 straipsnio c punktą.

- 63 Pagal Reglamento Nr. 330/2010 4 straipsnio b ir c punktus to reglamento 2 straipsnyje numatyta išimtis netaikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriais siekiama arba apriboti teritoriją, kurioje pirkėjas, kuris yra susitarimo šalis, gali parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, arba apriboti pasirinktinio platinimo sistemos narių, vykdančių mažmeninę prekybą, aktyvius arba pasyvius pardavimus galutiniams vartotojams.
- 64 Taigi reikia patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama sutarties sąlyga apriboja klientus, kuriems įgaliotieji platintojai gali parduoti aptariamas prabangos prekes, arba ar ta sąlyga ribojami įgaliotųjų platintojų pasyvūs pardavimai galutiniams vartotojams.
- 65 Šiuo klausimu visų pirma reikia priminti, kad, priešingai nei sąlyga, aptariama byloje, kurioje priimtas 2011 m. spalio 13 d. Sprendimas *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique* (C-439/09, EU:C:2011:649), šioje byloje nagrinėjama sąlyga nedraudžia naudotis internetu parduodant sutartyje numatytas prekes, kaip nurodyta šio sprendimo 52 ir 53 punktuose.
- 66 Remiantis Teisingumo Teismui pateikta bylos medžiaga matyti, kad neatrodo, jog būtų įmanoma iš visų pirkėjų internetu išskirti trečiųjų šalių platformų klientus.
- 67 Galiausiai remiantis Teisingumo Teismo turima bylos medžiaga taip pat darytina išvada, kad pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamą pasirinktinio platinimo sutartį tam tikromis sąlygomis įgaliotiesiems platintojams leidžiama reklamuotis internete trečiųjų šalių platformose ir naudoti internetines paieškos sistemas taip, kad, kaip išvados 147 punkte pažymėjo generalinis advokatas, klientai, naudodamiesi tokiomis paieškos sistemomis, paprastai galėtų rasti įgaliotųjų platintojų pasiūlymus internete.
- 68 Tokiomis aplinkybėmis, net jeigu pagrindinėje byloje aptariamas draudimas riboja konkretų pardavimo internetu būdą, toks draudimas nėra nei platintojų klientų apribojimas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 330/2010 4 straipsnio b punktą, nei įgaliotųjų platintojų pasyvaus pardavimo galutiniams klientams ribojimas, kaip tai suprantama pagal to paties reglamento 4 straipsnio c punktą.
- 69 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, į trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 330/2010 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamomis aplinkybėmis prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistemos nariams, kurie rinkoje dirba kaip platintojai, nustatytas draudimas prekiaujant internetu naudotis trečiųjų įmonių paslaugomis, kai tas naudojimas matomas, nėra nei klientų apribojimas, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio b punktą, nei pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams ribojimas, kaip tai suprantama pagal to reglamento 4 straipsnio c punktą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 70 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. SESV 101 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistema, kurią taikant visų pirma siekiama apsaugoti šių prekių prabangos įvaizdį, neprieštarauja šiai nuostatai, jeigu perpardavėjai atrenkami atsižvelgiant į objektyvius kokybinius kriterijus, nustatytus vienodai visiems galimiems perpardavėjams ir taikomus nediskriminuojant, ir jeigu nustatytais kriterijais neviršijama tai, kas būtina.**

2. SESV 101 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad ja nedraudžiama taikyti pagrindinėje byloje nagrinėjamos sąlygos, pagal kurią prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistemos, taikomos visų pirma siekiant apsaugoti šių prekių prabangos įvaizdį, įgaliotiesiems platintojams uždrausta matomai naudotis trečiųjų šalių platformomis sutartyje numatytas prekes parduodant internetu, nes šia sąlyga siekiama apsaugoti tų prekių prabangos įvaizdį, ji nustatyta vienodai, taikoma nediskriminuojant ir yra proporcinga siekiamam tikslui, o tai, ar taip yra, turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
3. 2010 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 330/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalinių susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamomis aplinkybėmis prabangos prekių pasirinktinio platinimo sistemos nariams, kurie rinkoje dirba kaip platintojai, nustatytas draudimas prekiaujant internetu naudotis trečiųjų įmonių paslaugomis, kai tas naudojimas matomas, nėra nei klientų apribojimas, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio b punktą, nei pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams ribojimas, kaip tai suprantama pagal to reglamento 4 straipsnio c punktą.

Parašai.